

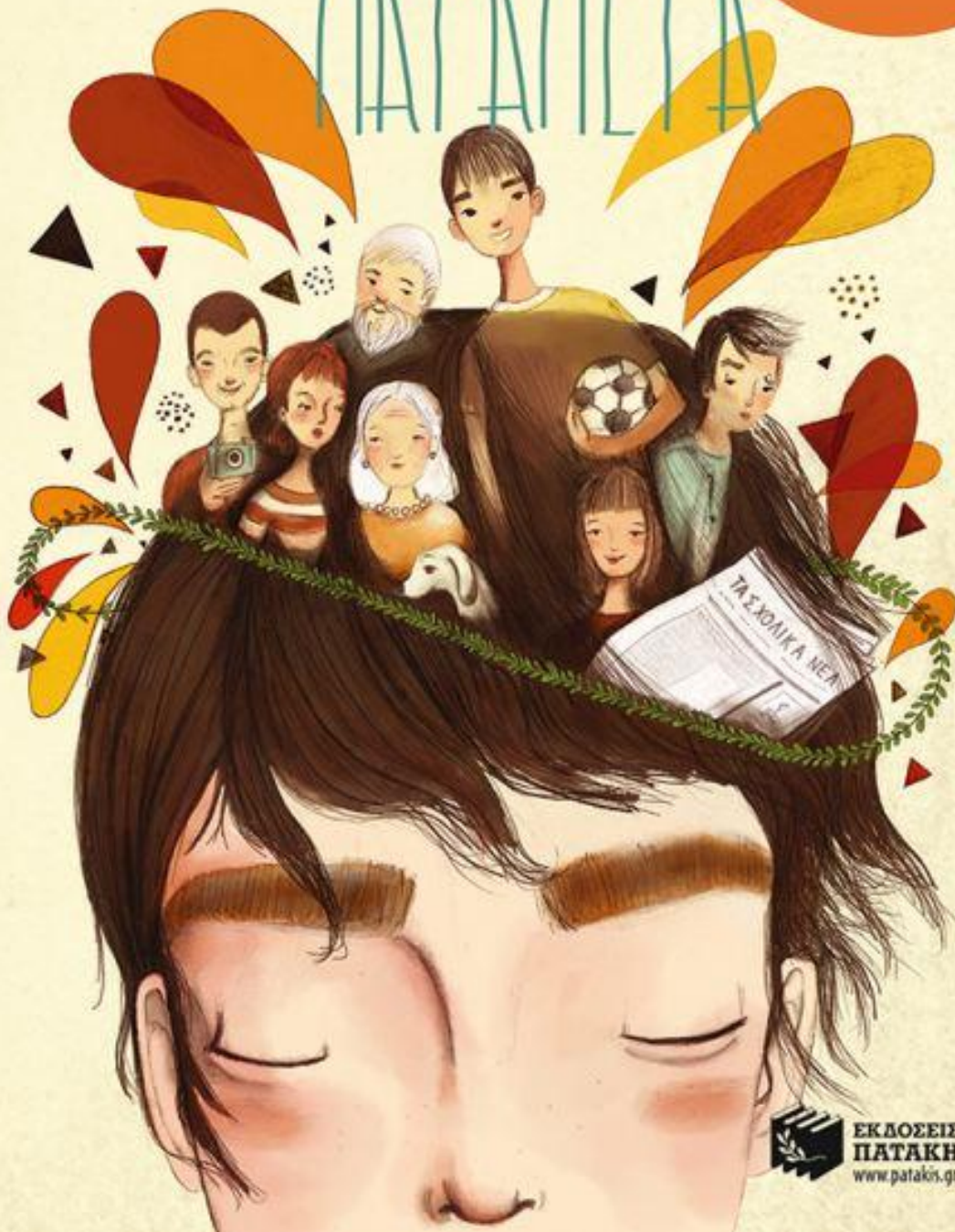
Άννα Κοντολέων

ΜΕΧΡΙ
ΤΟ

ΑΠΕΙΡΟ ΚΙ ΑΚΟΜΑ ΠΑΡΑΠΕΡΑ

Συλλογή
ΚΥΚΝΟΙ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ
www.patakis.gr

ΟΜΑΔΑ Β'

Μηνύματα-ιδέες του βιβλίου

Διαβάσαμε ένα βιβλίο με τίτλο «Μέχρι το άπειρο κι ακόμα παραπέρα». Πιστεύω πως όλοι όσοι το διάβασαν, πήραν πολλά διδακτικά μηνύματα και συνειδητοποίησαν όλα όσα προσπάθησε με μεγάλη επιτυχία η συγγραφέας να μας μεταδώσει.

Κατά τη γνώμη μου, το βασικότερο μήνυμα είναι το θέμα του ρατσισμού που ριζώνει στη ζωή μας από την εφηβική ηλικία. Αρχικά, αναφέρεται πως ο κεντρικός ήρωας της ιστορίας μας έχει υιοθετήσει κάποιες αρνητικές απόψεις για τους αλλοδαπούς και τους ξένους από το περιβάλλον της οικογένειας του κολλητού του φίλου Φάνη, που και εκείνος έχει πειστεί σε σχέση με τις φυλετικές διακρίσεις από τους γονείς του. Στη συνέχεια, όταν ο Μάνθος άρχισε να γνωρίζει καινούριους φίλους στη νέα πόλη του, όπως την ονόμασε, βρίσκεται αντιμέτωπος με κάτι που τον προβληματίζει πολύ. Ένα παιδί που συμπάθησε τον πρώτο καιρό είναι από ξένη χώρα. Η πρώτη αντίδραση του Μάνθου είναι βασισμένη στον θυμό. Συγκεκριμένα, λέει πως του ανεβαίνει το αίμα στο κεφάλι και χαρακτηρίζει τον Αντώνη -τον φίλο του- διπρόσωπο μιας και δεν του είχε αναφέρει ποτέ πως δεν είναι από την Ελλάδα. Ακόμα τον χαρακτηρίζει υποκριτή και ψεύτη λέγοντας πως ξέρει καλά να ξεγελά τους άλλους και να τους παρασύρει. Έπειτα ακολουθεί ένα έντονο ξέσπασμα εκνευρισμού. Αισθάνεται αδικημένος που δεν είχε γνώση για το ότι ήταν από άλλη χώρα. Δεν ήταν σαν κι αυτόν. Δεν ήταν Έλληνας αλλά μετανάστης που είχε πιθανώς έρθει στο νησί, για να βρει ένα καλύτερο μέλλον. Στην πραγματικότητα, όμως, και ο ίδιος για το νησί αυτό και τους κατοίκους του θεωρείται ξένος. Κάτι δύσκολο βέβαια να το διανοηθεί εκείνος. Τελικά ξεπέρασε τις προκαταλήψεις του αυτές, αφού νιώθει ευτυχισμένος που μιλάει με τον Αντώνη και πιο συγκεκριμένα συλλογίζεται *«Εντάξει, είναι παιδί μεταναστών. Και τι μ' αυτό; Είναι καλός φίλος και αυτό μου φτάνει»*. Σε αυτό το σημείο το μήνυμα που επιδιώκει να μας διδάξει η Άννα Κοντολέων είναι ότι πέρα από τις διαφορές μας στην καταγωγή, το φαινόμενο της μετανάστευσης δε θα πρέπει να στέκεται ως εμπόδιο στη φιλία. Ο ρατσισμός είναι κάτι που πρέπει να καταπολεμάται από όλους μας.

Ένα άλλο ηθικό δίδαγμα που προσπαθεί να μας περάσει η συγγραφέας είναι ότι τα χρήματα και η γενικότερη οικονομική δυνατότητα δε φέρνουν την ευτυχία στη ζωή αλλά και οι πιο απλές αξίες ακόμη και σε πιο φτωχές οικογένειες. Ένα καλό παράδειγμα για αυτό το δίδαγμα είναι η κατάσταση στο περιβάλλον του Φάνη. Ο κολλητός φίλος του ήρωα μας ζει σε μια οικογένεια με πολλά χρήματα, μεγάλο σπίτι και γονείς που ζουν με χλιδή. Εκείνος είναι αρεστός σε όλους, πιθανότατα για τα χρήματα του αλλά και ίσως για την προσωπικότητά του. Η ενδοοικογενειακή κατάστασή τους, όμως, είναι πολύ διαφορετική από όσο φαίνεται. Ο πατέρας του είναι εργασιομανής και επικεντρώνεται στη δουλειά του, παραμερίζοντας τον γιο του. Ακόμα, η μητέρα του είναι εθισμένη στο ποτό και παρόλο που προσέχει εμφανισιακά τον εαυτό της, υπάρχουν στιγμές που φαίνεται καταβεβλημένη και ανίκανη να έχει την ευθύνη του παιδιού της. Την ανατροφή του Φάνη ουσιαστικά έχει αναλάβει η οικιακή βοηθός που έχουν προσλάβει οι γονείς του, η οποία τον νοιάζεται πραγματικά και εκείνον αλλά και τον Μάνθο που τυχαίνει να έχει αρρωστήσει μια φορά που επισκέφθηκε τον κολλητό του. Αντιστοίχως, στην οικογένεια του Μάνθου, παρόλο που υπάρχουν πολλές δυσκολίες, κατά βάθος είναι πολύ ενωμένοι όλοι μεταξύ τους και δεν παραμελούν καθόλου τις ανάγκες των άλλων. Αντιθέτως, ο καθένας με τον δικό του ιδιαίτερο τρόπο νοιάζεται και αγωνιά για τα άλλα μέλη της οικογένειας. Έτσι, αυτό το οποίο αποκομίζουμε από το συγκεκριμένο δίδαγμα είναι

ότι δε χρειάζεται να έχεις όλες τις παροχές, για να είσαι ευτυχισμένος και αγαπημένος με κάποιον άλλον. Μπορείς με τον δικό σου τρόπο να αγαπάς και ταυτοχρόνως να αγαπιέσαι.

Ακόμα, άλλο ένα μήνυμα είναι ότι οι αλλαγές και οι πιθανές αναταραχές που προκαλούνται, οι οποίες ίσως αλλάζουν κάτι το οποίο εσύ θεωρούσες σταθερό και δεδομένο, να συμβαίνουν για να έρθει κάτι καλύτερο. Κάτι που μας ανανεώνει και στην πραγματικότητα μας προσφέρει κάτι καλό, για το οποίο στο τέλος νιώθουμε ευγνωμοσύνη και μας κάνει περισσότερο έτοιμους και δυνατούς να αντιμετωπίσουμε τις δυσκολίες της ζωής. Επιπλέον, με αφορμή τις αλλαγές αυτές ανακαλύπτουμε πράγματα και αξίες για τον εαυτό μας που όχι μόνο δεν ξέραμε ότι είχαμε αλλά ούτε που το είχαμε φανταστεί. Αυτό το δίδαγμα παρουσιάζεται στο βιβλίο με την ξαφνική αλλαγή τόπου διαμονής, πατρίδας, σπιτιού. Παράλληλα, ο Μάνθος βρίσκεται σε θέση να αποχωριστεί την παρέα του αλλά και επίσης να αφήσει το κατοικίδιο του, τη Λόλα πίσω. Από το μεγάλο άνετο σπίτι του στην Αθήνα και το σχολείο με τα παιδιά της πόλης μεταφέρεται σε ένα ξένο για εκείνον περιβάλλον. Σε ένα σπίτι πολύ μικρότερο από το παλιό, ένα κρεβάτι που ονομάστηκε «δικό του» και ένα σχολείο με μαθητές του νησιού, τους οποίους δε γνώριζε. Στην αρχή ήταν αφόρητο έως ακατόρθωτο - όπως θεωρούσε εκείνος- να προσαρμοστεί και να συμβιβαστεί με τις νέες συνθήκες ζωής του. Στη συνέχεια, όμως, με την πολύτιμη βοήθεια του Ευτύχη, της καθηγήτριας του και την εξαιρετική ικανότητα του να είναι συντάκτης σε μια δική του εφημερίδα, εξοικειώνεται πλέον με όλες τις αλλαγές που συναντά, βρίσκοντας πλέον εύκολα τον τρόπο να σταθεί στα πόδια του, να φανεί δυνατός.

Συναισθήματα-αγαπημένες σκηνές

Ο κεντρικός ήρωας του βιβλίου, ο Μάνθος είναι ένας έφηβος που αντιμετωπίζει τις ίδιες δυσκολίες και πολλές φορές βασανίζει με διάφορα ερωτήματα το μυαλό του, όπως και εγώ. Το να είσαι έφηβος δεν είναι καθόλου απλό. Έρχεται η στιγμή να αναθεωρήσεις κάποια θέματα. Ένα βασικό θέμα και για τον Μάνθο αλλά και για κάθε έφηβο είναι οι γονείς. Προσωπικά, μου προκάλεσε πολλά συναισθήματα το βιβλίο πάνω σε αυτό, διότι κατάλαβα πως και εγώ αρκετές φορές έχω σκεφτεί πως οι γονείς μου δε με καταλαβαίνουν ή δεν υπολογίζουν τη γνώμη μου και τις ανάγκες μου. Έχω σκεφτεί πως νοιάζονται μόνο για τον εαυτό τους και κάνουν αυτό που θέλουν, χωρίς καν να αναλογιστούν άμα εγώ συμφωνώ. Έχουν ως δικαιολογία πως είναι μεγάλοι και κάποιες αποφάσεις τις παίρνουν, χωρίς να μας ρωτάνε. Όλες αυτές οι περιπτώσεις μου προκαλούν θυμό και οδηγούν σε τσακωμούς και παρεξηγήσεις.

Ένα ακόμα κοινό που εντόπισα σε εμένα και στον Μάνθο είναι ότι επιλέγει να κλειστεί στον εαυτό του για αυτά που τον απασχολούν και να μη συζητήσει με κάποιον, για να βοηθηθεί ώστε να τα ξεπεράσει. Πολλοί έφηβοι καταφεύγουν σε αυτή τη λύση, ίσως για να μη φανούν περίεργοι ή ίσως γιατί δεν μπορούν να το διαχειριστούν. Σε κάποιες ακραίες περιπτώσεις αυτό επιφέρει ψυχολογικά προβλήματα. Συμπερασματικά, εμένα με τράβηξε ιδιαίτερα αυτό το ζήτημα, γιατί κατάλαβα πως δεν είμαι η μόνη που έχει όλους αυτούς τους προβληματισμούς στο μυαλό της, κάτι που με ανακούφισε πολύ.

Επίσης, ένα συναίσθημα που νομίζω είναι κοινό σε όλους εμάς που το διαβάσαμε είναι η ανάγκη για μια μικρή συμπαράσταση. Όλοι πρέπει να ανακαλύψουμε αυτό

που μας εκφράζει και μας αντιπροσωπεύει καλύτερα ακόμα και στις δυσκολότερες στιγμές της ζωής μας. Για τον Μάνθο είναι η σύνταξη μιας εφημερίδας. Για κάποιον άλλον θα είναι η μουσική ή ο χορός και για έναν άλλον άνθρωπο θα είναι η ποίηση. Και για τον ποιητή και για τον χορευτή και για τον μουσικό τα συναισθήματα θα είναι κοινά. Μια αίσθηση ελευθερίας ότι κάποιος νοιάζεται για εσένα μέσα από το έργο σου αλλά έμμεσα για εσένα. Κατά τη γνώμη μου, ένα πολύ βασικό συναίσθημα που προκαλεί αυτό το βιβλίο είναι η αίσθηση χαράς και αυτοπεποίθησης, το να γνωρίζεις ότι με κάτι που ίσως να μην είχες καταλάβει ότι σου αρέσει, μπορείς να ξεπεράσεις και να δεχτείς τα πάντα, επιδιώκοντας πάντα να κάνεις ό, τι μπορείς, για να οδηγηθείς σε μια καλύτερη κατάσταση.

Μια σκηνή που ξεχώρισα σε αυτό το βιβλίο βρίσκεται στις σελίδες 162 με 166. Αυτή η σκηνή αρχικά ξεκινάει με την πρώτη πραγματική σιγουριά που νιώθει ο Μάνθος για τα «θέλω» του, για την ακρίβεια τα «δε θέλω» του. Δε θέλει να είναι μόνος, δε θέλει να νιώθει ξένος, δε θέλει να αντιπαθεί και να τον αντιπαθούν. Θέλει κάτι να του ανήκει, κάπου να ανήκει και το βασικότερο θέλει φίλους, αληθινούς φίλους.

Με βάση την τελευταία απόφασή του συνεχίζει αυτή η πολύ έντονα συναισθηματική σκηνή. Τον βλέπουμε να πηγαίνει να παίξει ποδόσφαιρο στην αυλή και πιο συγκεκριμένα να παίξει με την ομάδα του Αντώνη -του πρώην υποκριτή, ψεύτη- Ακολουθεί μια σκηνή όπου ο Αντώνης «δοκιμάζει» τον Μάνθο, σαν να θέλει να τον κάνει να αποδείξει κάτι, του δίνει την ευκαιρία να βάλει γκολ και να ζητήσει έτσι συγγνώμη. Έπειτα, μετά τη θριαμβευτική νίκη τους μένουν οι δυο τους στο προαύλιο, χωρίς να μιλάνε απολαμβάνοντας αυτά τα μερικά λεπτά σιωπής που έχουν μεγάλη σημασία. Στη συνέχεια, όταν ο Μάνθος τείνει να σηκωθεί, ο κολλητός του τον σταματά, κρατώντας τον από το χέρι και του λέει πως χαίρεται που ξεπέρασε ό,τι τον απασχολούσε. Έπειτα αφήνουν την κουβέντα τους μετέωρη και τρέχουν να προλάβουν το μάθημα.

Κατά τη γνώμη μου, αυτή η σκηνή που διαδραματίζεται μέσα σε λίγες σελίδες είναι πολύ συγκινητική και με ένα πολύ βαθύ νόημα, καθώς «ακυρώνει» κάθε φυλετική διάκριση, κάθε ίχνος ρατσισμού που εμπόδιζε τα δύο παιδιά να είναι φίλοι. Αυτό είναι πολύ σημαντικό, επειδή ο Μάνθος παρά τις απόψεις των γύρω του στην παιδική του ηλικία κατάφερε και δέθηκε στενά με ένα πολύ καλό παιδί, αγνοώντας το γεγονός ότι ήταν παιδί μεταναστών και έχοντας μόνο στο μυαλό του ότι ήταν καλός φίλος. Αυτό του αρκούσε!

Άννα Θαλασσινού, Β2